

Yurt dışında alt yüklenici olarak yapılan inşaat ve teknik hizmetlerin vergi kanunları açısından değerlendirilmesi hk.

Yurt dışında alt yüklenici olarak yapılan inşaat ve teknik hizmetlerin vergi kanunları açısından değerlendirilmesi hk.

T.C.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIğI

Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüęü

Sayı	:	27575268-105[227-2020-1177]-532833	17.11.2022
Konu	:	Yurt dışında alt yüklenici olarak yapılan inşaat ve teknik hizmetlerin vergi kanunları açısından değerlendirilmesi hk.	

İlgi	:	
------	---	--

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda;

- Ortaklığınızın 19.09.2019 tarihli sözleşmeye istinaden alt yüklenici olarak "Sudan ... 2. Etap Uygulama Projeleri Yapım İşİ"nin inşaatını ve teknik hizmetler kısmını anahtar teslimi olarak üstlendiği,
- Sözleşmeye göre işin başlama tarihinin 17.10.2019, bitim tarihinin ise 16.04.2021 olduğu,
- Söz konusu işin işçiliğinin büyük bir kısmının ülkemizden gönderilen işçilerle, malzemelerinin büyük bir kısmının da ülkemizden sevk edilerek karşılandığı, kalan kısımlarının ise Hartum şehrinden karşılandığı,
- İnşaat yapımı ile ilgili müteahhitlik hizmet faturaları ile ihracat kapsamında gönderilen inşaat malzemelerinin faturalarının "Sudan" firmasına kesildiği, faturaların ödemelerinin ise Sudan'daki bankacılık sisteminden dolayı "... Ltd. Şti." tarafından yapıldığı,

belirtilerek, Sudan'da yapılan söz konusu faaliyetten elde edilecek kazancın Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi kapsamında kurumlar vergisinden istisna olup olmayacağı ile yapılan işin katma değer vergisine tabi olup olmayacağı ve Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belge düzeninin ne şekilde olacağı hususlarında, Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmaktadır.

I- KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun “Tam ve Dar Mükellefiyet” başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında, *“Kanunun 1 inci maddesinde sayılı kurumlardan kanuni veya iş merkezi Türkiye’de bulunanlar, gerek Türkiye içinde gerekse Türkiye dışında elde ettikleri kazançların tamamı üzerinden vergilendirilirler.”* hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun “İstisnalar” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde de yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerden sağlanarak Türkiye’de genel sonuç hesaplarına intikal ettirilen kazançların kurumlar vergisinden müstesna olduğu hükme bağlanmıştır.

Konu ile ilgili olarak, 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin “5.9. Yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerden sağlanan kazançlarda istisna” başlıklı bölümünde,

“Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi ile yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerden sağlanarak Türkiye’de genel sonuç hesaplarına aktarılan kazançlar, herhangi bir koşula bağlanmaksızın kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.

...

Benzer şekilde, anılan fıkranın (h) bendi ile de yurt dışında bulunan iş yerleri veya daimi temsilcileri aracılığıyla yapılan ve yurt dışında vergilendirilen inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerden sağlanan kazançların (vergi yükü oranına bakılmaksızın), ayrıca yurt içinde de vergilendirilmesinin önüne geçilmesi amacıyla bu kazançlar kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.

Teknik hizmetler esas itibariyle inşaat, onarım ve montaj işleriyle ilgili olarak yürütülen planlama, projelendirme, mimarlık ve mühendislik, etüd, fizibilite, harita tasarım, metraj, keşif, idari ve teknik şartname ile ihale dosyası hazırlama, ihale değerlendirme, mesleki kontrollük, inşaat kontrollüğü, tasarım kontrollüğü, işletmeye alma danışmanlığı, proje ve yatırım yönetimi ve benzeri hizmetleri kapsamaktadır.

Teknik hizmetlerden elde edilen kazançların da anılan istisnadan yararlanabilmesi için bu işlerin yurt dışında bulunan iş yerleri veya daimi temsilciler aracılığıyla yapılması; yurt dışında ayrıca bir iş yeri veya daimi temsilci olmadan yapılan teknik hizmetlerin, hizmet ihracatı olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Ayrıca, teknik hizmetlerin yurt dışındaki inşaat, onarım ve montaj işlerine bağlı olarak yapılma şartı bulunmamaktadır.

İnşaat, onarım ve montaj işlerinin yurt dışında gerçekleştirilmesi için bir iş yeri bulunması gerekirken, bu işlere bağlı teknik hizmetlerin yurt dışında herhangi bir iş

yeri olmaksızın Türkiye'den gerçekleştirilebilmesi de mümkün olabilmektedir. Proje hazırlanması gibi teknik hizmetler, inşaat ve onarma işinin tamamlayıcı bir unsuru olmasına karşın; kurumların yurt dışında devam eden bir inşaat ve onarma işi olmadığı ya da ayrıca bir işyeri veya daimi temsilci bulundurulmadığı durumlarda, bu faaliyetin ihracat olarak değerlendirilmesi gerekmekte olup yurt dışındaki inşaat işine bağlı olarak Türkiye'de yapılan teknik hizmetlerden sağlanan kazançların bu istisnadan yararlandırılması mümkün bulunmamaktadır. Dolayısıyla, kurumların yurt dışında bir inşaat ve onarım işi varsa, buna bağlı teknik hizmetler ister Türkiye'de isterse yurt dışında yapılsın, elde edilen kazançlar istisnadan yararlanabilecektir. Kurumların yurt dışında yaptıkları bir inşaat ve onarım işinin bulunmaması halinde ise ancak yurt dışında bir iş yeri veya daimi temsilci aracılığıyla yaptıkları teknik hizmetlerden elde edilen kazançlar istisnadan yararlanılabilecektir.

Bu istisnanın uygulanması açısından, yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerden sağlanan kazançların Türkiye'ye getirilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Söz konusu kazançların Türkiye'de genel sonuç hesaplarına intikal ettirilmesi istisnadan yararlanılması için yeterlidir.

..."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Diğer taraftan, mezkûr Kanunun 13 üncü maddesinin birinci

fıkrasında, kurumların ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunması durumunda, kazancın tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılacağı; alım, satım, imalat ve inşaat işlemleri, kiralama ve kiraya verme işlemleri, ödünç para alınması ve verilmesi, ikramiye, ücret ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemlerin her hal ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirileceği; üçüncü fıkrasında ise emsallere uygunluk ilkesi, ilişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanan fiyat veya bedelin, aralarında böyle bir ilişkinin bulunmaması durumunda oluşacak fiyat veya bedele uygun olmasını ifade ettiği belirtilmiştir.

Adi ortaklıklar Borçlar Kanununun 620-645 inci maddelerinde düzenlenmiş olup, anılan Kanunun 620 nci maddesinde adi ortaklık, iki veya daha fazla kişinin bir sözleşmeye dayanarak, ortak bir amaca ulaşmak için emek ve mallarını birleştirmesi olarak tanımlanmıştır. Adi ortaklıkların tüzel kişiliği olmadığı gibi kurumlar vergisi mükellefi olmaları da söz konusu değildir. İki veya daha fazla gelir veya kurumlar vergisi mükellefinin adi ortaklık kurmak suretiyle faaliyet göstermeleri halinde ortaklıktan elde ettiği karlar, hisseleri oranında gerçek kişilerin veya şirketlerin kazancına dahil edilerek vergilendirilmektedir.

Buna göre, yurt dışında alt yüklenici sıfatıyla yüklenilen Hartum'da yapılan inşaat ve teknik hizmetler işi dolayısıyla yurt dışında bulunan iş yeri veya daimi temsilci aracılığıyla elde edilen kazançların, Türkiye'de genel sonuç hesaplarına intikal ettirilmesi halinde, ortaklık faaliyetinden kendi payınıza düşen kazançların geçici ve yıllık kurumlar vergisi beyannamenize dahil edilerek,

Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi uyarınca kurumlar vergisi istisnasına konu edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Ayrıca, bu iş kapsamında Türkiye'den temin edilen malzemelerin Hartum'a gönderilmesinin ihracat işlemi olarak değerlendirilmesi ve bu ihracat işlemleri dolayısıyla oluşan gelirin, adi ortaklığın kurumlar vergisi mükellefi ortaklarının hisseleri oranında Türkiye'de kurum kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir. İhraç edilen mal ve hizmetlere ilişkin gelir olarak dikkate alınacak bedellerin Kurumlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesi hükümleri uyarınca emsallere uygun olarak belirlenmesi gerekmekte olup, bu ihracat işlemlerinden doğan kazançların istisna kapsamında değerlendirilmeyeceği tabiidir.

II- ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME ANLAŞMASI YÖNÜNDEN:

Türkiye Cumhuriyeti ile Sudan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması 01.01.2006 tarihinden itibaren uygulanmaktadır.

Söz konusu Anlaşmanın "İşyeri" başlıklı 5 inci maddesinin müteahhitlik işleri bakımından işyerinin oluşmasını düzenleyen 3 üncü fıkrası hükmü "*3. Onsekiz ayı aşan bir süre devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım veya kurma projesi bir işyeri oluşturur.*" şeklindedir.

Buna göre, inşaat işleri bakımından işyerinin oluşması, on sekiz aylık süre koşuluna bağlanmış olup bu sürenin

hesaplanmasında başlangıç tarihi olarak şantiyenin oluştuğu tarihin (müteahhidin hazırlık çalışmaları da dahil Sudan'da çalışmalarına başladığı tarih), bitim tarihi olarak ise işin tamamlandığı veya sürekli olarak terk edildiği tarihin dikkate alınması gerekmektedir.

Anlaşmanın "Ticari Kazançlar" başlıklı 7 nci maddesinin 1 inci fıkrasında;

"1. Bir Akit Devlet teşebbüsüne ait kazanç, sözkonusu teşebbüs diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticari faaliyette bulunursa, teşebbüsün kazancı bu diğer Devlette yalnızca işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere vergilendirilebilir."

hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm uyarınca, ortakları Türkiye'de mukim ... Adi Ortaklığı'nın üstlendiği "... 2.Etap Uygulama Projeleri Yapım İş'i"nin Sudan'da on sekiz ayı aşan bir süre devam etmesi durumunda, Sudan'da bir işyeri oluşacak ve yalnızca bu işyerine atfedilebilen kazançlarla sınırlı olmak üzere Sudan'ın da vergi alma hakkı olacaktır. Anlaşmanın Sudan'a vergi alma hakkı tanıdığı durumda vergileme Sudan iç mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılacaktır.

Sudan'daki söz konusu yapım işinin on sekiz ayı aşmaması durumunda ise buradan elde edilen kazançları vergileme hakkı

yalnızca Türkiye'ye ait olacak ve bu kazançlar Sudan'da vergilendirilmeyecektir.

Diğer taraftan, ... Adi Ortaklığı'nın Türkiye'de mukim ortaklarının Anlaşma hükümlerine göre Sudan'da vergilendirilebilen bir gelir elde etmesi durumunda Anlaşmanın "Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi" başlıklı 22 nci maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendi hükmüne göre bu gelir Türkiye'de vergiden istisna edilecektir.

Anlaşma hükümlerinin uygulanabilmesi için Adi Ortaklığınızın ortaklarının, mukimlik belgesi vermeye yetkili makamlardan alınacak Türkiye'de tam mükellef olduklarını ve tüm dünya kazançları üzerinden Türkiye'de vergilendirildiklerini gösteren bir mukimlik belgesini Sudan'daki vergi sorumlularına ibraz etmeleri gerekmektedir.

III- KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

-1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,

– 4 üncü maddesinde hizmetin, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler olduğu, bu işlemlerin bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak,

değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmayı taahhüt etmek gibi şekillerde gerçekleştirilebileceği,

– 6 ncı maddesinde, işlemlerin Türkiye’de yapılmasının; malların teslim anında Türkiye’de bulunmasını, hizmetin Türkiye’ de yapılmasını veya hizmetten Türkiye’ de faydalanılmasını ifade ettiği,

– 11/1-a maddesinde, ihracat teslimleri ve bu teslimlere ilişkin hizmetler ile yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetlerin vergiden istisna olduğu,

– 12/1 inci maddesinde, bir teslimin ihracat teslimi sayılabilmesi için teslimin yurtdışındaki bir müşteriye veya serbest bölgedeki alıcıya veya 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95’inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına ya da yetkili gümrük antreposu işleticisine tevdi edilmesi ve teslim konusu malın Türkiye Cumhuriyeti gümrük bölgesinden çıkarak bir dış ülkeye veya bir serbest bölgeye vasıl olması ya da gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına veya yetkili gümrük antreposuna konulması, gerektiği,

– 12/2 maddesinde, yurt dışındaki müşteri tabirinin ikametgâhı, işyeri, kanunî ve iş merkezi yurt dışında olan alıcılar ile yurt içinde bulunan bir firmanın yurt dışında kendi adına müstakilen faaliyet gösteren şubelerini ifade ettiği,

– 32 nci maddesinde, bu Kanunun 11, 13, 14, 15 inci maddeleri ile 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (s) bendi uyarınca vergiden istisna edilmiş bulunan işlemlerle ilgili fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV'nin, mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanacak KDV'den indirileceği, vergiye tabi işlemlerin mevcut olmaması veya hesaplanan verginin indirilecek vergiden az olması hallerinde indirilemeyen KDV'nin, Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit edilecek esaslara göre bu işlemleri yapanlara iade olunacağı,

hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, Adi Ortaklığınızın alt yüklenici olarak Sudan'da ifa ettiği inşaat ve teknik hizmetlerin Türkiye'de yapılmaması ve hizmetlerden Türkiye'de faydalanılmaması nedeniyle bu hizmetler 3065 sayılı Kanunun 1/1 inci maddesine göre KDV nin konusuna girmemektedir.

Öte yandan, inşaat yapımına ilişkin Adi Ortaklığınız tarafından yurt dışında bulunan ... firmasına malzeme gönderilmesinin 3065 sayılı Kanunun 11 ve 12 nci maddelerindeki şartların sağlanması kaydıyla ihracat istisnası kapsamında değerlendirilmesi ve ihracat teslimi nedeniyle yüklenilen ve indirim yoluyla telafi edilemeyen KDV nin iadesinin talep edilmesi mümkündür.

IV- VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

– 3 üncü maddesinin (B) fıkrasında, “B) İspat: Vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esastır.

Vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti yemin hariç her türlü delille ispatlanabilir. Şu kadar ki, vergiyi doğuran olayla ilgisi tabii ve açık bulunmayan şahit ifadesi ispatlama vasıtası olarak kullanılamaz.

İktisadi, ticari ve teknik icaplara uymayan veya olayın özelliğine göre normal ve mutad olmayan bir durumun iddia olunması halinde ispat külfeti bunu iddia eden tarafa aittir.”,

– 156 ncı maddesinde, “Ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyette iş yeri; mağaza, yazıhane, idarehane, muayenehane, imalathane şube, depo, otel, kahvehane, eğlence ve spor yerleri, tarla, bağ, bahçe, çiftlik, hayvancılık tesisleri, dalyan ve voli mahalleri, madenler, taş ocakları, inşaat şantiyeleri, vapur büfeleri gibi ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan yerdir.”,

– 171 inci maddesinde, “Mükellefler bu kanuna göre tutacakları defterleri vergi uygulaması bakımından aşağıdaki maksatları sağlayacak şekilde tutarlar:

1. Mükellefin vergi ile ilgili servet, sermaye ve hesap durumunu tesbit etmek;
2. Vergi ile ilgili faaliyet ve hesap neticelerini tesbit etmek;
3. Vergi ile ilgili muameleleri belli etmek;
4. Mükellefin vergi karşısındaki durumunu hesap üzerinden kontrol etmek ve incelemek;
5. Mükellefin hesap ve kayıtlarının yardımıyla üçüncü şahısların vergi karşısındaki durumlarını (emanet mahiyetindeki değerler dahil) kontrol etmek ve incelemek.”,

– 175 inci maddesinin birinci fıkrasında, “Mükellefler bu kısımda yazılı maksat ve esaslara uymak şartıyla, defterlerini ve muhasebelerini işlerinin bünyesine uygun olarak diledikleri usulu ve tarzda tanzim etmekte serbesttirler. Ancak, Maliye ve Gümrük Bakanlığı; muhasebe standartları, tek düzen hesap planı ve mali tabloların çıkarılmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bunları mükellef, şirket ve işletme türleri itibariyle uygulatmaya ve buna ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”,

– 227 nci maddesinde, “Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir. Defter tutmak mecburiyetinde olmayan mükellefler vergi matrahlarının tesbiti ile ilgili giderlerini tevsike mecburdurlar...”,

– 229 uncu maddesinde, “Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından

müşteriye verilen ticari vesikadır.”,

– 230 uncu maddesinde, *“Faturada en az aşağıdaki bilgiler bulunur:*

...

5. *Satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarası, (Malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıttırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıttırılması halinde alıcının taşınan veya taşıttırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlemesi ve taşıtta bulundurulması şarttır.*

Malın, bir mükellefin birden çok işyerleri ile şubeleri arasında taşındığı veya satılmak üzere bir komisyoncu veya diğer bir aracıya gönderildiği hallerde de, malın gönderen tarafından sevk irsaliyesine bağlanması gereklidir. Bu bentte yazılı irsaliyeler hakkında fiyat ve bedel ile ilgili bilgiler hariç olmak üzere, bu madde hükmü ile 231 inci madde hükmü uygulanır. İrsaliyelerde malın nereye ve kime gönderildiği ayrıca belirtilir.

Şu kadar ki nihai tüketicilerin tüketim amacıyla perakende olarak satın aldıkları malları kendilerinin taşıması veya taşıttırması halinde bu mallara ait fatura veya perakende satış fişinin bulunması şartıyla sevk irsaliyesi aranmaz.)”,

– 231 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde, “5. Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır.”,

– 232 nci maddesinin birinci fıkrasında, “Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:

1. Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;
2. Serbest meslek erbabına;
3. Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara;
4. Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;
5. Vergiden muaf esnafa.

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.”

hükümleri yer almaktadır.

Diğer taraftan, 164, 173, 206, 211, 222, 238, 246, 253, 345, 379 ve 385 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde sevk irsaliyesi uygulamasına ilişkin açıklamalara ve düzenlemelere yer verilmiştir. Bu bağlamda, ticari mal hareketinin izlenmesi için düzenlenmesi zorunlu bir belge mahiyetindeki sevk irsaliyesinin, yükümlülerce, her türlü ticari mal sevkiyatı için düzenlenmesi gerekmekte olup, esas itibariyle, mükelleflerin sevk ettikleri ticari malların;

- Satıcı tarafından taşındığı veya taşıttırıldığı hallerde sevk irsaliyesinin satıcı tarafından düzenlenmesi,
- Alıcı tarafından taşındığı veya taşıttırıldığı hallerde sevk irsaliyesinin alıcı tarafından düzenlenmesi,
- Alıcı tarafından taşındığı veya taşıttırıldığı durumda, alıcı ve satıcının bu konuda mutabık kalması halinde sevk irsaliyesinin satıcı tarafından düzenlenmesi

gerekmektedir.

Bununla birlikte, 173 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin (C/1-h) bölümünde, uluslararası taşımacılıkta kullanılan hamule senedi, konşimento gibi belgeler ve gümrük giriş, çıkışlarında nakil vasıtalarında malların mevcudu tesbit edilip mühürlendikten sonra Gümrük İdarelerince verilen resmi belgelerin sevk irsaliyesi olarak kabul edileceği belirtilmiştir. Dolayısıyla, ihracata konu malların sevkinde, söz konusu belgelerden birinin bulunması halinde, Vergi Usul Kanunu uyarınca düzenlenmesi gereken sevk irsaliyesi ayrıca aranmamaktadır. Ancak, söz konusu belgelerin bulunmadığı sevk aşamalarında sevk irsaliyesi düzenlenmesi zorunlu olup, bu kapsamda ihracatçı tarafından ihraç edilecek emtianın Gümrük İdarelerince nakil vasıtalarındaki malların mevcudu tespit edilip mühürlendiği noktaya taşınması esnasında sevk irsaliyesi düzenlenmesi ve araçta bulundurulması gerekmektedir.

Buna göre, somut durumda;

1- Sudan’da gerçekleştirilen “... 2.Etap Uygulama Projeleri Yapım İşi” kapsamında yurt içinden temin edilen malzeme ve ekipmanların ortaklığınız tarafından yurt dışına sevkinde, söz konusu Genel Tebliğin (C/1-h) bölümünde belirtilen belgelerden birinin bulunması halinde, Vergi Usul Kanunu uyarınca düzenlenmesi gereken sevk irsaliyesi ayrıca aranmayacaktır. Ancak, söz konusu belgelerin bulunmadığı sevk aşamalarında sevk irsaliyesi düzenlenmesi zorunlu olup, bu kapsamda yurt dışına sevk edilen malzeme ve ekipmanların Gümrük İdarelerince nakil vasıtalarındaki malların mevcudu tespit edilip mühürlendiği noktaya taşınması esnasında sevk irsaliyesi düzenlenmesi ve araçta bulundurulması gerektiği tabiidir.

Bunun yanı sıra, söz konusu işe ilişkin olarak malzeme ve ekipmanların bir daha geri getirilmemek üzere Sudan’a götürülmesi işlemi ihracat olarak değerlendirildiğinden, ihracata konu malzemelere ilişkin faturanın (gümrük mevzuatı hükümleri saklı kalmak kaydıyla), alt yüklenici firmalar veya ortaklığınız tarafından yurt dışındaki şantiyeniz adına düzenlenmesi gerekmektedir.

2- Ortaklığınız tarafından bahse konu sözleşme kapsamında verilen yurt dışı inşaat işine ilişkin hizmetlere ilişkin faturaların, hizmetin verildiği (bahse konu sözleşmeye göre) işveren konumundaki ... İç ve Dış Tic. Ltd. Şti. adına düzenlenmesi gerektiği tabiidir.

3- Söz konusu faturaların Sudan’da şube açılışınız

gerçekleşene kadar merkez ve şube hesaplarının ayrı ayrı kodlanması şartı ile merkez kayıtlarında izlenmesi mümkündür.

Öte yandan, 175 ve mükerrer 257 nci maddelerinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak; muhasebenin temel kavramları, muhasebe politikalarının açıklanması, mali tablolar ilkeleri, mali tabloların düzenlenmesi ve sunulması, tekdüzen hesap çerçevesi, hesap planı ve işleyişine ilişkin açıklamalar, 26.12.1992 tarihli ve 21447 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ve daha sonra bu konuda yayımlanan diğer Tebliğlerde yapılmış bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.